

10415006 számú Logisztikus megnevezésű
szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó
programkövetelmény

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Logisztikus
- 1.2 Ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 1041 Szállítási szolgáltatások

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Logisztikus
- 2.2 Szintjének besorolása
 - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 5
 - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 5
 - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 4

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.
A képesítési követelményt előíró jogszabály: –

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A logisztikus tevékenyen részt vesz a logisztikai folyamatokban, ismeri és az ellátási lánc összes szintjén alkalmazza a logisztikai szolgáltatások működéséhez szükséges műveleteket és számításokat. Ismeri a beszerzési logisztikai terület folyamatait, képes kapcsolatot tartani a be-

szállítókkal, az általuk nyújtott beszállítási szolgáltatásokat értékeli, amelyek alapján megrendeli a szükséges terméket, szolgáltatást. A termelési logisztika területén képes biztosítani a termelési folyamatok részére szükséges anyagot, szolgáltatást, ismeri a szükséges műveleteket és számításokat. A készletezési logisztika területén ismeri a raktári folyamatokat, részt vesz azok működtetésében, együttműködik a raktárirányítás vezetésével. Az elosztási logisztika területén ismeri a kiszállítási módokat, együttműködik a csomagolási és a kiszállítási tevékenység irányítóival. Ismeri a reverz (visszutas) logisztika feladatait, a környezetvédelem által megkövetelt hatékony és biztonságos hulladékfeldolgozás alapelveit. Képes a logisztikai folyamatok minőségbiztosítási feladatainak teljesítésére, a vállalat minőségirányítási rendszerében előírtakat a saját területén hatékonyan alkalmazza.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

- 5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll: –
 - 5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: –
 - 5.1.2 Nyilvántartó hatóság: –
 - 5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: –

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

- 6.1 Iskolai előképzettség: érettségi végzettség
- 6.2 Szakmai előképzettség: –
- 6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: –
- 6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: –

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

- 7.1 Minimális óraszám: 400 óra
- 7.2 Maximális óraszám: 500 óra

8. A szakmai követelmények leírása:

- 8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Megismeri a vállalat logisztikai rendszerének felépítését, sajátosságait.	Ismeri a mikrologisztikai rendszerek összetételét, sajátosságait, működési alapjait.	Magára nézve kötelezőnek tartja a logisztikai rendszer felépítésének ismeretét, munkája során ezen ismeretekre támaszkodva képes aktívan tevékenykedni.	A logisztikai feladatok megoldásánál – szükség esetén irányítás mellett – képes meghozni az elvárt önálló döntéseket.
Tisztában van az ellátási lánc fogalmával, szereplőivel és saját feladataival az ellátási láncban.	Ismeri munkahelyének és feladatkörének helyét az ellátási láncban, képes a feladatok megoldására.	Ismeretei és a munkahelyi követelmények birtokában ki tudja választani az adott feladat optimális megoldási módját.	Felelősséget vállal az ellátási láncban végzett feladatok megoldásáért.
Átlátja a beszerzési logisztikai terület folyamatait, képes a beszerzés feladatainak megoldására.	Ismeri a beszerzés követelményeit, körülményeit és lehetőségeit.	Törekszik a leggazdaságosabb beszerzési mód kiválasztására.	Adatok gyűjtésével, rendszerezésével és számításaival elősegíti a beszállítással kapcsolatos döntések meghozatalát.
Beazonosítja a beszerzési szükségleteket.	Ismeri a vállalat működésével kapcsolatos szükségletek felmerülési helyét, az adatok gyűjtésének módját.	Alapos anyaggyűjtés és összegzés után meghatározza a felmerült szükséglet nagyságát és jellemzőit.	Döntéseket hoz a beszerzésben, és felelősséget vállal döntései helyességéért.
Kiválasztja a beszerzésre kerülő termékek és szolgáltatások beszállítóit.	Ismeri működési területének beszerzési forrásait, lehetőségeit.	A beszerzésben az optimális és gazdaságos beszállítási mód kiválasztására törekszik.	A rendelkezésre álló adatok alapján felelősséggel választja ki a beszerzésre kerülő anyagokat és szolgáltatásokat.
Értékeli a beszállítók ajánlatait.	Ismeri a beszállítók súlyozott pontrendszer szerinti és költségarányok alapján végzett értékelésének módszereit.	A rendelkezésre álló adatok felhasználásával számszerűen meghatározott sorrendet állít fel a potenciális beszállítók között.	Döntéselőkészítő szerepben felelősséget vállal adatai és számításai helyességéért a beszállító kiválasztásában.
Meghatározza egy adott termék gyártásának vagy beszerzésének (make or buy) feltételeit.	Ismeri a gyártás vagy beszerzés gazdaságossági összehasonlításának módszereit.	A „gyártani vagy beszerezni” (make or buy) kérdés eldöntésében a gazdaságosabb megoldást választja.	Döntéselőkészítő szerepben felelősséget vállal számításai helyességéért.

Meghatározza az adott körülményeknek megfelelő, gazdaságos rendelési tétnagyságot.	Ismeri a gazdaságos rendelési tétnagyság, a rendelési és tárolási költség, valamint a rendelési készlet szint meghatározásának módjait.	Pontos számításaival gazdasági előnyöket biztosít a megrendelés folyamán.	Önállóan határozza meg a gazdaságos rendelési mennyiséget, és felelősséget vállal a számítási helyességéért.
Képes a termelés logisztikai feladatainak megoldására.	Ismeri a különböző gyártási rendszerek és folyamatok jellemzőit.	Törekszik a gyártási folyamatok logisztikai feladatainak megoldására.	Önállóan – szükséges esetén szakmai irányítás és ellenőrzés mellett – biztosítja a gyártás logisztikai feladatainak megoldását.
Összegyűjti és dokumentálja a gyártási folyamatok logisztikai költségeinek adatait, és képes rendszerezni azokat.	Ismeri a termelési folyamatok azon logisztikai adatait, amelyek a költségelemzéshez szükségesek.	Precíz, naprakész nyilvántartást vezet a logisztikai folyamatokról és azok költségeiről.	Felelősséget vállal az adatok helyességéért.
Elemzi a gyártóeszközök teljes eszközhatékonysági mutatóját (OEE).	Ismeri a rendelkezésreállási, a minőségi és a teljesítménymutató számítási módjait.	Az adatok ismeretében meghatározza a termelőeszköz teljes eszközhatékonysági mutatóját.	A számítások alapján, a logisztika eszközeit felhasználva, önállóan javasol megoldást az eszközhatékonyság növelésére.
A gyártási megrendeléseket különböző módszerek szerint ütemezi.	Ismeri az egy vagy két folyamatban történő gyártás esetén a gyártásütemezés módszereit (legrövidebb munkaidő vagy legszűkebb határidő prioritások, kritikus hányszabály alapján).	A gyártási idők ismeretében meghatározza az optimális gyártási sorrendet.	A különböző gyártásütemezési módszerek alapján önállóan képes dönteni a gyártás ütemezéséről.
Megoldja a Just In Time rendszerű termelési folyamat logisztikai feladatait.	Ismeri a Just In Time rendszer logisztikai feladatait.	Gyors és hatékony munkát végez, azonnali döntéseket hoz.	Önállóan dönt a váratlan helyzetekben.
Megszervezi és irányítja a kanban rendszer folyamatait.	Ismeri a kanban rendszer technológiai eszközeit és logisztikai módszereit.	Alkalmazza a kanban rendszer technológiai elemeit a logisztikai folyamatokban.	Önálló döntéseket hoz a kanban rendszer alkalmazásában.
Megtervezi a termelési folyamat anyagszükségletét.	Ismeri a termelési folyamat anyagszükségletének meghatározásához szükséges	A termelési adatok birtokában pontos számításokat végez a beszerzések ütemezéséről.	Pontos számításaival biztosítja a beszerzést a termelés biztonságos fenntartásához.

	tervezési módszereket (MRP).		
Készletgazdálkodást végez. Nyilvántartja a különböző anyagnemek készlet-nagyságát.	Ismeri a készletgazdálkodás elméletét, a készletezési modellek típusait, a forgási idő és a sebesség számítási módját kronologikus átlaggal.	A raktárvezetővel együttműködve elvégzi a készletek nyilvántartását és a velük kapcsolatos számításokat.	Felelősséget vállal az adatok pontosságáért, aktualitásáért.
Termeléssel, munkaerőszükséglettel kapcsolatos számításokat végez.	Ismeri a termelés főbb jellemzőinek (maximális kibocsátás, termelési ciklusidő) és munkaerő szükségletének számítási műveleteit.	A termelés adatainak ismeretében meghatározza a termelési folyamathoz szükséges munkaerő nagyságát.	Számításával biztosítja, hogy az optimális létszámú munkaerő vegyen részt a termelési folyamatban.
Részt vesz a készletértékelési számításokban.	Ismeri a készletértékelés FIFO-, LIFO- és HIFO-elv szerinti módszerét.	Tárolja és rendszerezi a készletértékeléshez szükséges adatokat.	Önállóan gyűjti és rendszerezi a szükséges adatokat.
Részt vesz az elosztási logisztikai feladatok megtervezésében.	Ismeri a kiszállítási közúti, vasúti, folyami, tengeri és légi módozatainak jellemzőit és követelményeit.	A kiszállítandó áru ismeretében segítséget nyújt a kiszállítást szervező részére az optimális módozat kiválasztásához.	A kiszállítást szervező rendelkezésére bocsátja a szükséges adatokat.
Elosztási logisztikai feladatokat és számításokat végez.	Ismeri az elosztási logisztika elméletét.	Figyelembe veszi a megrendelők igényeit a logisztikai feladatok megoldásánál.	Önálló döntéseket hoz az elosztási folyamatban.
Elosztási szükséglettervezést végez.	A rendelkezésre álló adatok alapján meghatározza a szükségleteket, majd adatokat szolgáltat a gyártástervezéshez. Elosztási szükséglettervezési feladatot old meg (DRP).	Adatokat gyűjt az elosztási folyamatok tervezéséhez.	Pontos számítással határozza meg az elosztási szükségletet.
Megtervezi az áruelosztási körjáratok útvonalát.	Ismeri az áruelosztási körjárat legrövidebb útvonalának meghatározásához szükséges módszereket.	Optimalizálja az áruelosztási körjárat által bejárando pontok közötti útvonalat.	Önállóan határozza meg az áruelosztási körjárat legrövidebb útvonalát.
Részt vesz a reverz (visszaútas) logisztikai folyamatokban.	Ismeri a reverz logisztika feladatait, környezetvédelmi és	Szervezi és végrehajtja az újrahasznosítás (recycling) és	Munkáját a környezetvédelmi utasítá-

	gazdasági jelentőségét.	az újrafelhasználás (reuse) műveleteit.	sok és a gazdaságosági szempontok figyelembevételével végzi.
Tevékenysége során alkalmazza a vállalat minőségirányítási rendszerében előírtakat.	Ismeri a minőségirányítás különböző rendszereit, azok célját, jellemzőit és módszereit.	Elkötelezett a minőségcélok megvalósításában.	Munkáját a minőséggel kapcsolatos utasítások betartásával végzi.
Teljesíti a logisztikai folyamatok minőségbiztosítási feladatait. A logisztikai szolgáltatások minőségi mutatóival kapcsolatos, alapvető statisztikai számításokat végez.	Ismeri a minőséggel kapcsolatos alapvető fogalmakat és statisztikai számításokat: selejtszázalék, átlagos selejtszázalék, átlagos minőségi kategória (ÁMK), átlagos minőségi együttható (ÁME), minőségi hibaarány és teljesítmény meghatározása, a kiszolgálási színvonallal kapcsolatos mutatók számítása: szállítási pontosság mutatója, visszaküldött áruk aránya, rugalmassági mutató meghatározása.	Munkájában törekszik a minőséggel kapcsolatos számításokkal meghatározott mutatók javítására.	A statisztikai számítások eredményét alkalmazva törekszik a minőségi mutatók javítására.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A logisztika a nemzetgazdaság minden területén fontos szerepet játszik. Hatékony működése elengedhetetlen a versenyképesség javításában, a termelés volumenének emelésében, a kereskedelem gyors és pontos lebonyolításában. A logisztikai munkatársak nagyon széles spektrumú területen dolgoznak, gazdasági áganként eltérő követelményekkel és feltételekkel. A vállalatok főtevékenységének mindenoldalú logisztikai biztosításával hozzájárulnak a vállalat sikeres működéséhez, hiányuk vagy nem elégséges szintű működésük jelentős gazdasági hátrányt okozhat.

A logisztikus a munkaerő-piacon keresett szakember.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek: –

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Logisztikai ismeretek

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: az írásbeli vizsga feladatai a logisztika elméleti tananyagából kerülnek összeállításra az alábbi csoportosításban:

- logisztikai alapismeretek témakörből 3 feladat – mikrologisztikai rendszer felépítése, az ellátási lánc feladatai és szereplői;
- beszerzési logisztika témakörből 3 feladat – beszerzési szükségletek meghatározása, beszállítók kiválasztásának módszerei, gazdaságos rendelési tételek nagyság összetevői, meghatározásának módjai;
- termelési logisztika témakörből 3 feladat – a termelés szervezésének logisztikai feladatai, anyagszükséglet meghatározásának módszere, Just in time termelési rendszer jellemzői, a kanban rendszer jellemzői;
- készletezési logisztika témakörből 3 feladat – a készletgazdálkodás és nyilvántartás feladatai, készletértékelési eljárások módozatai;
- elosztási logisztika témakörből 3 feladat – az elosztási logisztika feladatai, módozatai, az elosztási szükséglet-tervezés módszerei, a kiszállítási módozatok;
- minőség a logisztikában témakörből 3 feladat – a minőségirányítási rendszerek típusai és jellemzői, a logisztikai minőséggel kapcsolatos számítási módok.

A feladatok típusai:

- igaz/hamis típusú feladat
- egyszeres választás
- többszörös választás
- szókitöltő
- sorba rendezés
- csoportosítás
- párosítás

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30%

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: a vizsgatevékenység értékeléséhez javítási és értékelési útmutatót kell készíteni. Az értékelési szempontokat az útmutató részletesen tartalmazza, az elérhető összes pontszám 36 pont. Az értékelési skála az alábbi:

- 0–17 pont: elégtelen (1)
18–23 pont: elégséges (2)
24–27 pont: közepes (3)
28–31 pont: jó (4)
32–36 pont: jeles (5)

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 50%-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Logisztikai gyakorlat

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: a vizsgaközpont gyakorlati számítási feladatokból álló vizsgafeladatsort állít össze, amelynek tartalmaznia kell az alábbi feladatokból legalább négy darabot:

- gazdaságos rendelési tétele nagyság, rendelési és tárolási költség, valamint rendelési készletszint meghatározása;
- anyagszükséglet-tervezés legalább 4 MRP-táblát tartalmazó feladattal;
- elosztási szükséglettervezés legalább 4 DRP-táblát tartalmazó feladattal;
- készletértékelési feladat: a FIFO-, LIFO- vagy HIFO-módszerből legalább kettővel kell számítást végezni;
- beszállítói értékelés súlyozott vagy költségarányok módszerével;
- teljes eszközhatékonysági mutató számítása (OEE).

Minden feladatra 6-6 pont adható.

További négy feladatot az alábbiak közül kell választani:

- „gyártani vagy beszerezni” (make or buy) kérdés eldöntése számítással;
- logisztikai szolgáltatások minőségi mutatóinak számítása;
- gyártási megrendelések teljesítésének ütemezése legrövidebb munkaidő, legszűkebb határidő, kritikus hányad vagy Johnson-szabály alapján;
- termelési jellemzők számítása a maximális kibocsátás, a termelési ciklusidő és a szükséges munkaerő meghatározásával;
- készletek forgási idejének és sebességének számítása kronologikus átlaggal;
- áruelosztási körjárat útvonalának optimalizálása;
- átlagos minőségi kategória (ÁMK) és átlagos minőségi együttható (ÁME) számítása;
- a selejt fogalma és az átlagos selejtszázalék számítása;
- minőségi hibaarány és teljesítmény számítása;
- kiszolgálási színvonallal kapcsolatos mutatók számítása (szállítási pontosság, visszaküldött áruk aránya, rugalmassági mutató).

Minden feladatra 3-3 pont adható.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 120 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: a vizsgatevékenység értékeléséhez javítási és értékelési útmutatót kell készíteni. Az értékelési szempontokat az útmutató részletesen tartalmazza, az elérhető összes pontszám 36 pont. Az értékelési skála az alábbi:

0–17 pont: elégtelen (1)

18–23 pont: elégséges (2)

24–27 pont: közepes (3)

28–31 pont: jó (4)

32–36 pont: jeles (5)

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 50%-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: a képesítő vizsga vizsgáztatásért felelős tagjainak végzettségére, valamint szakmai gyakorlatára vonatkozó előírásokat az akkreditált vizsgaközpont határozza meg.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

A Logisztikai ismeretek vizsgatevékenységet tanteremben kell megszervezni, ahol semmilyen technikai eszköz nem használható (számológép, számítógép, telefon stb.). A vizsgázók írásban válaszolnak a feltett kérdésekre. A válaszokat kék tollal kell leírni, más színű toll vagy ceruza nem használható. A meg nem válaszolt feladatok üresen hagyott helyeit zöld színű tollal kell kihúzni. A javítás piros színű tollal történjen.

A Logisztikai gyakorlat vizsgatevékenység feladatait két változatban kell kidolgozni, az egymás mellett ülő vizsgázóknak különböző feladatokat kell megoldaniuk. A megoldáshoz kizárólag egysoros kijelzővel ellátott, nem programozható számológép használható.

A feladatok megoldásánál csak kék színű toll használható, más színű toll vagy ceruza használata nem megengedett. A meg nem válaszolt feladatok üresen hagyott helyeit zöld színű tollal kell kihúzni. A javítás piros színű tollal történjen.

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: –

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: Az írásbeli vizsgán segédeszköz nem használható! A projektfeladat megoldásához kizárólag egysoros kijelzővel ellátott, nem programozható számológép használható.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: A két vizsgatevékenység egy napra is tervezhető, de a két vizsgatevékenység között minimum 30 perces szünetet kell tartani.

11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek
